

23.10.2024

UKA 2024/122

Hartmann Heilmann, Naleraq

Siunnersuup qulequtaa

Najukkani innuttaasunik kiisalu takornarianik nunanit allaneersunik suliarinninnissamut pisussaaffik naammassisinnaaniarlugu takornariat amerlanerpaaffianni Kalaallit Nunaanni peqqinnissaqarfimmi peqqinnissakkut sulinneqarnermi ikiorserneqartarnissamik aaqqissuulluakkamik isumaqatigiissuteqarnissaq siunertaralugu nunarsuarmi peqqinnissakkut suliniaqatigiiffissuarmut, WHOMut, attaveqarnissamut Naalakkersuisut peqquneqarnissaannik Inatsisartut aalajangiiffigisassaattut siunnersuut.

(Inatsisartunut ilaasortaq Anna Wangenheim, Demokraatit)

Siullermeerneqarnera:

Siullertut qujavugut peqqinnissaqarfiup iluani inuit pillugit sillimaniarneq eqqarsaatigalugu siunnersuuteqartumut.

Naleqqamiit siunnersuut ima oqaaseqarfigissavarput.

World Health Organization pissusissamisut ippoq kalaallit nunaanni naalakkersuisuiniit inuit pillugit sillimaniarneq eqqarsaatigalugu attavigineqassaguni.

Peqqinnissaqarfik Kalaallit Nunaanni inissisimaffimmini suliaminik angummassimagaluarpalluunniit pingaaruteqarpoq nunat uagutsinniit siuarsimanerisut peqqinnissaqarfikkut ataatsimoorfiat peqataalluartissallutigu.

Tassani pineqarput maanna inissisimanitta saniatigut sillimaniarneq.

Avatitsinniit imartatsinnut killeqarfittalu iluanut pulasartut umiarsuit takornariataatit saniatigullu angallatit allat ikaartartut eqqarsaatigigaanni ukiumut inuppassuit nunatsinni peqatigisarpagut.

Taakkuinnaangillalli eqqarsaatigisassagut. Nunarput ornigarneqarluartuuvoq assigiinngitsunik tunngaveqartunit aallaaveqartunillu. Suliassaqarfiit assigiinngitsut nunanit tamalaanit avatitsinniillu isaaffigineqarluartarluni ukiumut.

Taamaalilluni inuppassuit angallannerup iluani eqqarsaatigisatsinniit amerlanerugaarsinnaallutik sillimaffiginiartariaqagassagut peqqinnissaqarfik qanoq pisariaqartinneqarsinnaanerani nunap inuisa atuinerisa saniatigut.

Nunatta iluaniit WHO-mut attaveqarnermi sillimaniarnissaq aammalu takornariartaatit eqqarsaatigalugit nunatta iluani peqqinnissaqarfimmit taakkua kiffartuunneqartarnerat naliginnaasumik igerlanneqarneqartarsinnaaneri eqqarsaatigalugit inerisaasoqarsinnaanera qularnangitsumik tamatta soqutigisarivarput.

Inummi kinaliuunniit pisariaqartitsisoq tamatta ikiorusuttarparput, uanili pingaarueqartumik inissisimasarpoq peqqinnissaqarfik inuup inuunerani ikiugasuartussa.

Taamatut periarfissanik allanik ujartuisinnaaneq periarfissiissutigineqarsinnaasunillu ikiussutaasinnaasunik angusaqarsinaagaanni tamarmik isumalerujussuupput inuup inuunera pillugu ikiugarsuarnissamat.

Ullumikkut peqqinnissaqarfik nunatta iluani assigiinneqisumik nalilersorneqartarnera tusaasaraarput. Amerlanertigut ajortuinnagajammik taakkarsorniarneqartarpoq inunnik sullissineri sulisuisa.

Naleqqamiillu ilisimaarivarput peqqinnissaqarfinni sulisuusut aamma ilungersorlutik suliassaminnullu tunniusimallutik inuiaqatigiinnut sullissimmata.

Pisariaqartisisarneri ikiortissaminnik aamma ilisimaarivagut, taamaattumillu sapinngisamik sulisut pisariaqartinneqartut aamma pissarsiariniarlugit neqerooruteqartarnerit allaat aqutissatut suliassaq inuttalernissaanut soqutiginarsaasarnerit atortariaqartaraat atorfinittussarsiornerini takusarnikuuvagut.

Inulerinermik suliaqarfinni sakkortunerpaat ilagivaat peqqinnissaqarfimmi sulineq. Tassani sulinerup imarisai taamaallaat timimut tunngassutillit kisimik pineqannginnamik, aammalu tarnikkut annertuumik suliaqartuupput.

Assersuutigisinnaavarput inuit angallannerminni inuunerminnik ulorianartorsiortitsisimagunik timimikkut ikiorneqarnissartik tassani pisariaqartigunnaareeraluarlugu tarnikkut ikiorneqarnissartik pisariaqartissinnaavaat, taamaattumik ikiuinissamut timi kisimi isiginiagassaaneq ajorpoq.

Peqqinnissaqarfiup sullisseriaatsimi iluani inuit sulisorisai qujassutissaqarfigaagut suliamik pingaaruteqarluinnartumik taakkua suliaqartarmata, inuup inuunera ikiorniarlugu ikiorasuarniarluguluunniit.

Aammalu suli inerisaqqissinnaaneranut tusaallutigit peqataasariaqarpugut pisariaqartitaat pillugit politikikkut sullisseqataaleraagatta soorlu inatsisitigut allannguutissani allaniluunniit pisariaqartinneqartunik nalilersuisarnermi.

Massakkut suli..... periarfissamik allamik qularnanngitsumik ikiiutaasinnaasussanik kinguneqarluarsinnaasumik iliuseqalerpugut, tamannalumi aamma sunniuteqarsinnaavoq malitseqarluniluunniit pittanngoriaatinik.

Kaputartuussilaaraannimi sanimut qivialaarluta. Eqqumaffigiuartariaqarparput nunatta sineriaani inoqarfinni inuit najugaqartut sumiiffimminniit nakorsiarniartut periarfissaat taakkunungalu atugassarititaasut pittaasumi inissisimajuarnissaat.

Tamanna apeqqusersorneqarani nukittunerpaaffimmini inissisimasariaqarpoq.

Taamatut inissittariaqarpagut avatitsinniit nunatta iluani inuit takornariartut suliaartortulluunniit imaluunniit arlaannik sammisaqarlutik nunatta iluasniittut.

Massakkut killiffippu qiviaraanni nunatta iluani suli atulinngilarput Inuunermut Sillimmasiineq Livsforsikring.

Naleraq

Inuiaallu allat atugarigaat taamaattumik nunatta iluani peqqinnissaqarfitsigut kiffartuussisarnermi inuunermik silliummasiissarfinnik atuisuusut ikiorneqarsimatillugit akiligassaliortarnikkut periutsit aamma naleqqussarneqartariaqassa

Siunnersuutigineqartoq Naleqqamiit apeqqusinngilluinnarlugu tamakkiisumik oqaloqataaffigerusupparput, taanna ima paasineqassanngilaq ullumikkut peqqinnissaqarfiup sullisseriaasia naammaginnginnatsigu, imaluunniit tatiginninnginnatta.

Siunnersuut taama isikkoqartillugu allanillu suli pisariaqarsinnaasunik pisariaqartinneqarsinnaasunilluunniit ilaasussanik eqqartuisoqarnissaa siunnerfigalutigu ataatsimiititaliamut susassaqartumut ingerlateqqipparput.